

06 מרץ 2022
ג' אדר ב תשפ"ב

החלטה בעניינו של – ת.ז.

1. בתאריך 14.7.2021 הוגשה קובלנה נגד הסטודנט ת.ז., בה יוחסו לו המעשים הבאים:
 - א. הסטודנט ניגש לבחינה מקוונת בתאריך 10.2.2021, מועד א' סמסטר חורף תשפ"א, בקורס אלגברה א' 104166. נהלי הבחינה אסרו על שימוש בחומר עזר. במהלך הבחינה הסטודנט נכנס לתכני הקורס באתר הקורס במודל. בזמן תיעוד הכניסה לתכני הקורס במודל, הסטודנט נראה מתבונן לצד השולחן ואינו כותב (להלן: "הבחינה הראשונה").
 - ב. הסטודנט ניגש לבחינה מקוונת בתאריך 17.2.2021, מועד א' סמסטר חורף תשפ"א, בקורס מתמטיקה דיסקרטית 094345. נהלי הבחינה אסרו על שימוש בחומר עזר, פרט לדף נוסחאות מודפס (לא אלקטרוני) ומחשבון. במהלך הבחינה הסטודנט נכנס לתכני הקורס באתר הקורס במודל. בזמן תיעוד הכניסה לתכני הקורס במודל, הסטודנט נראה מתבונן לצד השולחן ואינו כותב (להלן: "הבחינה השנייה").
2. התביעה האשימה את הסטודנט, עפ"י תקנון המשמעת, בסעיפי האישום כלהלן:
 - א. 4.1.1 "עשה, בהונאה או בדרך בלתי כשרה אחרת, מעשה על מנת לשפר ציון בבחינה, בוחן, עבודה, פרויקט, השתלמות מעשית או כל מטלה לימודית אחרת, או על מנת להשיג יתרון אקדמי, עבורו או עבור סטודנט אחר".
 - ב. 4.1.2 "החזיק ברשותו, חומר לימודי או ציוד אסור בעת בחינה או בוחן, בין אם השתמש בו במהלך הבחינה או הבוחן ובין אם לא".
3. בתאריך 24.11.2021 התקיים הדיון המשמעתי בנוכחות הצדדים.
4. הודענו לסטודנט במעמד הדיון כי מצאנו להרשיעו בסעיף 4.1.2 לעיל, ולזכותו מחמת הספק מסעיף 4.1.1 לעיל. לאחר מכן נשמעו טיעונים לעונש.
5. להלן נימוקי הכרעת הדין וגזר הדין.

הכרעת הדין:

6. דוח הפעילות במודל שהגישה התביעה הראה, כי במהלך שתי הבחינות הסטודנט נכנס לתכנים אסורים באתר הקורס במודל. התובעת ציינה כי הכניסות למודל מתועדות אוטומטית. התובעת הציגה דו"ח מאת ד"ר אולגה צ'ונטונוב, IT Consultant בטכניון, בו מוסבר כי על מנת שפעילות תופיע בדו"ח הפעילות נדרשת פעולה אקטיבית של הסטודנט. אמינות הדוח של המודל נבדקה פעמים רבות. לא ניתן לעקוב אחרי כניסה למודל אם היא בוצעה לפני תחילת הבחינה ונמשכה לתוכה. פתיחת אתר הקורס או כניסה היא אקטיבית, והמעקב מוגבל לפעם הראשונה של הכניסה לתוך הקורס.
- בנוסף התביעה ציינה כי בשתי הבחינות זמני הכניסות תאמו לחלוטין לזמנים שבהם נראה הסטודנט מתבונן לצד השולחן ואינו כותב. התביעה הראתה באופן פרטני את ההתאמה בכל המקרים.
7. בנוגע לבחינה הראשונה העיד מטעם התביעה פרופ' איתי שפריר, סגן הדיקן להוראה בפקולטה למתמטיקה. לדבריו אתר הקורס במודל מכיל תוכן הנוגע ישירות לחומר הבחינה, כולל שאלות דומות לבחינה עם הפתרונות. מובן שביכולתו של חומר זה לעזור בשיפור הציון. כמו כן ציין כי הסטודנט קיבל בבחינה 46.

8. בנוגע לבחינה השנייה העיד מטעם התביעה פרופ' יעקב בביצ'נקו, מרצה הקורס. המרצה העיד כי הסטודנט קיבל בבחינה 50. לדבריו, חומרי ההרצאות מהמודל רלוונטיים לבחינה. אפשר בקלות למצוא לאיזה תרגיל להיכנס כדי למצוא חומר בנושא מסוים. אתר הקורס מכיל תוכן הנוגע ישירות לחומר הבחינה, כולל שאלות דומות לבחינה עם הפתרונות. מובן שביכולתו של חומר זה לעזור בשיפור הציון. עוד ציין המרצה, כי טכנית ניתן לחסום את הכניסה לחומרי הקורס במודל, אך זה לא נעשה מטעמי אמון בסטודנטים.
9. הסטודנט הכחיש את המיוחס לו וטען שלא נכנס לאתר הקורס ו/או לקבצים במודל. הוא העיד על יושרו. ציוניו בשתי הבחינות היו 46 ו-50. לטענתו הוא מכיר את מערכת המודל ולכן לא נכנס למקומות שנטענו על ידי התביעה. לטענתו כל החומר היה מודפס אצלו, וגם שמור כעותק במחשב. לכן הייתה לו אפשרות אחרת להעתיק, אך הוא לא השתמש בה. בנוגע להתנהגות שלו במהלך הבחינה, הסטודנט טען כי אינו רואה התנהגות חריגה.
10. דוח הפעילות של המודל המראה כניסה אסורה למודל בשתי בחינות וההתאמה בין זמני הכניסה להתנהגות החריגה בתשומת הלב של הסטודנט, מבססות לדעתנו את טענת התביעה, כי העבירות אכן נעשו, מעבר לכל ספק סביר. יחד עם זאת, אנו סבורים כי הראיות לא מספיקות בשביל להצביע על התנהגות ברורה של העתקה או כוונה להעתקה.
11. אי לכך, החלטנו פה אחד להרשיע את הסטודנט בעבירת משמעת לפי סעיף 4.1.2 – החזקת חומר אסור, ולזכותו מחמת הספק מעבירה לפי סעיף 4.1.1 – עשה בהונאה מעשה על מנת לשפר ציון בבחינה.
12. יוער, באשר לסעיף 4.1.2, כי יישום תקנון המשמעת בכל הנוגע למבחנים מקוונים, נפקותו כי כניסה לחומרים אסורים המצויים ברשת הינה בגדר החזקת חומר לימודי אסור, וזאת מעת הכניסה אליהם. בין אם הקבצים סייעו לסטודנט ובין אם לאו, עצם פתיחתם מהווה עבירת משמעת חמורה, שהינה בגדר חציית קו אדום ברור.

גזר הדין:

13. השיקולים המנחים לקביעת גזר הדין קבועים בסעיף 11.11 לתקנון.
14. התובעת ביקשה את העונשים הבאים: ציון 0 בשני הקורסים (לפי סעיף 12.4), הרחקה בפועל לסמסטר (לפי סעיף 12.7) והרחקה על תנאי לסמסטר (לפי סעיף 12.7).
- התובעת טענה כי במהלך הבחינות המקוונות, הטכניון כמוסד אקדמי נתן אמון בסטודנטים ולא פגע בפרטיותם לצורך שמירה על טוהר הבחינות, כפי שמופיע בנהלי הבחינות המקוונות - "הטכניון עושה כל שביכולתו כדי להימנע מפגיעה בפרטיות הנבחנים ומקדיש תשומת לב להתערבות מידתית ומצומצמת ככל הניתן במרחב הפרטי. כנגזרת מכך, הטכניון אינו עושה שימוש בתוכנות הפולשות לציוד הקצה הפרטי, בחסימת הדפדפנים, בניטור מובנה של הפעולות במחשב האישי, או בכל חדירה אקטיבית למרחב הדיגיטאלי הפרטי". לכן, לטענתה, מתבקשת חומרת ענישה כגודל הפגיעה באמון.
15. הסטודנט טען כי הרחקה בפועל תפגע בו: הוא לומד ולא עובד, אישתו בהיריון וזה עלול לדחות מועד כניסתו לעבודה. בנוסף, הוא הגיש מכתבי המלצה (ביחידה מובחרת).
16. העבירה נעשתה פעמיים – בשתי בחינות נפרדות בשני מקצועות – מה שמגדיל את חומרתה. הסטודנט לא הודה ולא הביע חרטה.
17. החלטנו ברוב קולות, כנגד דעתו החולקת של השופט להשית על הסטודנט את העונשים הבאים:
א. קביעת ציון 0 בשתי הבחינות, לפי סעיף 12.4 לתקנון.

- ב. הרחקה בפועל למשך סמסטר אחד, לפי סעיף 12.7 לתקנון.
18. לדעת השופט אליאס, היות ובית הדין לא הרשיע את הסטודנט בסעיף 4.1.1, אלא רק בסעיף 4.1.2 (החזקת חומר אסור), ונוכח הנסיבות האישיות של הסטודנט, יש להשית רק עונש של הרחקה על תנאי ועבודות לתועלת הציבור, ולא הרחקה בפועל.
19. נוכח השיהוי שחל במתן גזר הדין החלטנו לאפשר לסטודנט לבחור את הסמסטר ממנו יורחק: סמסטר אביב תשפ"ב, או סמסטר חורף תשפ"ג. הסטודנט יודיע את בחירתו למזכירות בית הדין עד ליום 15.3.2022. ברירת המחדל שתחול, ככל שלא ימסור הודעה כאמור, הינה הרחקה מסמסטר אביב תשפ"ב.

11.11.22
עו"ד ג'ורג' א.א.ק

פרופ' אמריטוס אלי אלטוס

פרופ"ח עינת הד-מצויינים